

1135

פרוטוקול מספר 29/ב

מישיבת ועדת הכספים
שהתקיימה ביום ב' כב' בכסלו תשי"ז - 26.11.1956
בכנסת בירושלים.

ט.י.

נוכחין:

- י. גורי - היו"ר
- א. אלטמן
- י. אפרתי
- י. בדר
- א. בהיר
- ש. דיין
- א. הרצפלד
- ס. חזבי
- י. ספיר
- ז. סוזיב
- י. פורדר
- ט. קלמר
- ז. צור

מוזמנים:

- שר האוצר ל. אשכול
- נגיד בנק ישראל ד. הורוביץ
- מר ארימלי - משרד המסחר והתעשייה
- מר הניג - משרד האוצר
- מר ספיבק - משרד האוצר
- ד"ר ברוס - מנהל מס הכנסה

סדר-היום:

חוק בול בטחון, תשי"ז - 1956

שאלת ממשל ומעמדי בחוק לנגד מלב המירוק

הישיבה נפתחה בשעה 11.00.

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.

י. ספיר:

אני רוצה להביע תודה ליושב-ראש הוועדה ולמזכיר הוועדה על הסיור שנערך אתמול. אני חושב קצת היה סיור מאלף מאד לחברי הוועדה. והייתי רוצה לשאול כמה הוא עלה.

דבר שני, לגבי האספקה לעזה. אינני יודע מדוע בימים אלה היה צורך להכניס עוד ענין כזה כדי לעורר סאלות.

י. בדר:

אני מצטרף לדברי התודה שהשמיע חבר הכנסת ספיר על סיור.

אני עובר לדבר שני. היום כבר כמעט סוף חודש נובמבר. הייתי מבקש מיושב-ראש הוועדה שיפנה במכתב אולטימטיבי לנגיד בנק ישראל שיפרסם את הדו"ח לפי סעיף 58 של חוק בנק ישראל. אם הוא לא יעשה זאת, אני מודיע שעוד שבוע, בתור חבר ועדת הכספים, אפנה לנג"צ, ודבר זה איננו רצוי לסנינו.

היו"ר י. גורי:

אעביר את השאלות לשר האוצר ולנגיד הבנק.

מ.י.

היו"ר י. גורי:
עלינו לעסוק היום בהצעת חוק בול בטוחן שתונח היום כל שולחן הכנסה. נשמע הסברים נוספים לכמה בעיות שנחשדו בביקורת הדוברים האחרונים של החוק.

מר אריאלי:
נסאלהמאן האלה מה תהיה ההחלטה הבלתי יסירה על מט הכנסה. ובכן אין חומר יקיף את הענין כולו. ישבנו ד"ר ברוש ואני ועשינו הצעה. ואם אנחנו אומרים שמנסיעות באוטובוסים וברכבת אנחנו מצפים להכנסה של ארבעה מיליון לירות בשנה, הרי רק 20% מזה יוכלו הנשים להגיש כחשבון הוצאות לחישוב מט הכנסה, כלומר זה 800.000 לירות מתוך 4 מיליון.

באותו אופן אנחנו מעריכים שלמשל נסיעה במוניות שלא על חשבון עסק, זה בערך 40%. הופחנו לזה עוד 5% שביל נסיעה שהיא כן עסק לנוסע, אבל על חשבון מוסדות שאינם משלמים מט הכנסה. זה חל על כל מפעל שאינו עובד למטרות רווח.

לגבי מכוניות, הרוב הגדול הוא על חשבון המסדרים. זאת אומרת אנחנו מניחים 70% + 5% יהיו הורדה ממט הכנסה. ה-5% הם על אותה המוסדות שאינם משלמים מט הכנסה.

כן שיערנו שעל טלפונים זה 65%, ועל בולי הכנסה - 65%.

הפכנו את המספרים האלה לטכומים ויצא שיוכלו להוריד ממט הכנסה 3.6 מליון לירות, מזה 50% מט, כלומר שאובדן הכנסה במט הכנסה מגיע ל-1.8 מיליון לירות.

עכשיו נשאלת השאלה מה צורך ופרקטי להורות בחוק שההוצאה הזאת לא תחושב בחישוב מט הכנסה, ואנחנו אומרים צורך שני סעיפים: היטל על מכוניות והיטל על טלפונים. באוטובוסים לא יתכן הדבר מבחינה טכנית, בשעה שבמכוניות ובמכוניות הדבר הוא פרקטי. אנחנו הכנסנו סעיף כזה לחוק, וזה תלוי קצת בוודת הכספים. אם תמצאו לנכון להכניס את זה, ההפסד יהיה לא 1.8 מיליון, אלא 1.2 מיליון לירות.

היו"ר י. גורי: הדיעוררים הטונים האלה - כיצד הם מחושבים?

מר אריאלי:
על ידי הסערה בלבד. למשל נסיעות במוניות, אם אדם נוסע לביקור, הוא לא יכול להוריד את זה מחישוב מט הכנסה שלו. אם הוא נוסע בחשקיד - הוא כן יכול. אנחנו מעריכים שזה 45%.

היו"ר י. גורי:
אם נסכם את האינפורמציה הזאת, מסתבר שאילו גם הועדה היתה ממליצה מבחינה עקרונית על הוצאת כל סוגי ההוצאה האלה מכלל היסוד כגורם בקביעת הנחות ממט הכנסה, הרי בנוגע לשליש סעיפים - נסיעות באוטובוסים ורכבות, נסיעות במוניות ובולי הכנסה - הדבר אינו ניתן לביצוע מעמית טכניים. אם הועדה ממליצה על כך מבחינה עקרונית, אפשר להציע זאת לגבי שני סעיפים בלבד: היטל על מכוניות פוטניות והיטל על טלפונים.

א. בהיר: אני מציע שהיטל על טלפונים ובולי הכנסה לא יהיה ניתן לשחרור ממט הכנסה.

י. בדר:
פה מציעים לנו למעשה העלאת מט הכנסה, אבל לא לפי כללים. אלא ילאוצו דרוש סיוע של 1.8 מיליון לירות, ואני מציע ילאוצר ימצא טכום כזה בהיטלים. דבר זה כמו שהוא מוצע הוא מסוכן.

י. טפיר:
אינני יודע ידיין אם ההפסד הוא באמת כמו שנאמר, כי ההפסד בנוי על אחרים, האחרים בנויים על הטערה, ויכול להיות שההפסד יהיה יותר גדול.

חוק מזה אם אני נוסע פעם במונית לעבודה, זה תופס חלק קטן בחשבון ההוצאות שלי. אבל אם אני מטיל על מישהו אחר שנוקק למוניות וטלפונים ובולי הכנסה - הוא גם כן משלם 50%.

מה שלא תהיה התוצאה של התיקונים, האלמנטים שיצטרפו לשלם יותר, הקיפוח שלהם בהשוואה למינימום של תיקון יהיה הרבה יותר גדול מאשר הטכום הזה, ואין הנזק שווה את השכר.

ד. טווייב:

אני רוצה לחזור על מה שאמר חבר הכנסת ברד:
זה לא ענין של לירות. אם נחזק לאוצר עוד
טכום של חצי מיליון לירות, נשב כולנו יחד ונחפש טאיפה לקחת. אבל ליצור
תקדים של טט הכנסה יסיר? יש סוכני פירמות בחוץ-לארץ, שאצלם סלפונים
ומברקים יוצרים את ההוצאה הגדולה שלהם. אז אצלם זו תהיה אולי הכפלה
של טט הכנסה. זה בלתי אפשרי.

ט. קלמר:

אני רוצה להגיד שהצעתו של חבר הכנסת רובין
היא צודקת, שאט מטיילים היטלים לצרכי בטחון,
אין טעם טביר אחת אני גותן רביר טניה אני לוקח חזרה. בטמ דבריר אטוריר?
שהאוצר היה בא ומראה לנו: הנה חוזרים טכומים אלה ואלה, טכומים טיש טקום
לדבר עליהם ולהתווכח עליהם, ואפשר להעביר את זה בהטכטה כללית. אבל לפי
הטבלה מדובר רק על שלושה דברים: טוניות, טלפונים ובולי הכנסה. הקיטון
הוא טטוער. יכול להיות שחלק מהאנשים ייפגעו מה לא בצדק, אבל היות טזה
מתבטא בטכום של 600,000 לירות, הייתי מציע לעבור על זה.

א. בהיר:

הפעם קיבלתי את הניסוקים של חבר הכנסת רובין.
כל היטל שאנחנו לוקחים, אנחנו לוקחים מההכנסה
של הפרט או חברה לרשות האוצר. הפעם עשינו אותו הדבר.

דבר שני: אני רוצה לציין טבורך כלל הטלנו
היטלים בחך כולל של 15 מיליון לירות. ופה יש ענין של מיליון לירות,
ועל כן האזרחים אינם כל כך מקופחים בענין זה.

לדעתי לגבי ההיטלים האלה אין כל טגם. יש
פה אפילו פחות מדי היטלים, אם כי עקיפים, על כל חוגי היטוב. אני הייתי
מטיל עוד 10 מיליון לירות על דברי מותרות ודברים אחרים לעניני הפלחמה.

לגבי בולי הכנסה, יש פה הכנסה של 600,000
לירות, ואין אנו צריכים לוותר על זה.

י. פורדר:

אני ביקסתי ניתוח לגבי שלוש טשפחות טיפוסיות,
טה הן צריכות לשלם על-ידי ההיטלים האלה.
אני בעד זה שאדם ישלם לפי הכנסתו. צריך להיות איזה יחס גמ בהיטלים.

ט. חזני:

אט לאדם יש טכונית פרטית, יש לו טזה טובת
הנאה ועליו לשאת בהיטל הזה. אין לי כל
מקפוק ביחס למכוניות. כאן כל התוטפת צריכה לחול על האדם ולא על העסק.

לגבי בולים וטלפונים אני מסכים.

היו"ר י. גורי:

נפסיק לזמן מה את הדיון בשאלה זו, היות
ונגיד הבנק בא. בחזור לזה בטוף הישיבה.

מר ד. הורוביץ:

ועדת הכספים רוצה לדעת מה עשינו בענין האטראי.
ובכן אטמול נפגשו עם שר האוצר וקיטמו טשא
וטתן עם שר המטחר והתעטיה ותת שר החקלאות. הטיכום הוא כזה: קודם כל
טתברר שהאוצר אינו טוכן כטעט לגסרי להשתחף, גמ לא בתקציב, כי הוא אומר
שאת תקציב הפיתוח הוא צריך לקצץ לרגלי הוצאות הבטחון. אני מסכים לעמדתו
זו, כי אט הוא יתן פה - יישאר לו גרעון בתקציב הבטחון. לכן אני חושב
שעמדתו של שר האוצר בענין זה היא הגיונית.

אני החכמתי שהטכום יעמוד על 2.5 מיליון לירות.
בתוך זה יש 200,000 לירות לבעלי מלאכה; 250,000 טכבר שילמתי לבנק לתעטיה;
600,000 לירות לתעטיה, טבזה שר האוצר טשתחף. ההטפעה הכלכלית היא אותה
ההטפעה. חלק שחרורים מליקווידיות, חלק הבנקים נותנים טכטפם וחלק אנחנו
נותנים. הדיסקונט בתוך זה - 500,000 לירות. שחרורים מטוגיט טוניט -
800,000 לירות. 600,000 האוצר, יחד 1.9 מיליון לירות. 250,000 לירות
כבר נתתי ועוד כ-100,000 לירות. זה בערך 2.5 מיליון לירות. לא התנינו
את זה בתשלום מטכורות.

מ.י.

לחקלאות - 2.6 מיליון לירות, מזה נתנו כבר 600,000 לירות, ו-2 מיליון עוד נוסף כעת. כיצד נוסף אותם? וועדה מייצגת דנה כעת בשאלה זו. אנחנו לא יכולים לעמוד בזה שיש בנקים שיש להם ליקווידיות של 70%-80%. אם יש בנק כזה, הוא מתחיל ללחוץ עלינו מאד. דובר על זה בוועדה המייעצת, וכל מי שיש לו יותר מ-50% ליקווידיות, אותו נשחרר. מכספים אלה נשיג את ה-2 מיליון לירות. אם יחסר, נוסף מסקור אחד. אבל אנחנו רוצים להשוות בין הבנקים את טיעור הליקווידיות. זה ענין טכני-בנקאי. החקלאות תקבל את 2 המיליון באיזה אופן. זה ייעשה יחד עם משרד החקלאות.

ובכן החקלאות והמעשיה זה יחד כמעט 5 מיליון לירות. כמעט הכל מבנק ישראל.

כל הכסף הזה זה הדפסת כסף. וועדת הכספים בענין זה שותפת אתי לאחריות. כי המכתב שנתקבל מוועדת הכספים גרם לדבר עבירה.

א. בהיר:

אני רוצה להעיר את תשומת לב נגיד הבנק שהחלטה על 2.5 מיליון לירות לתעשייה ו-2.6 מיליון לירות לחקלאות טעמיה לפי מיטב ידיעתי את משרד החקלאות במצב שהוא לא יוכל לטדר את הענינים הדחופים ביותר של המדינה.

היו"ר י. גורי:

אנחנו שלחנו מכתב לנגיד הבנק, והוא לא התקרה נוסח כפי שנוסח. אנחנו הוצאנו טן הכלל אפשרות של ויכוח על סכומים, ויתרנו על הזכות הזאת, ואמרנו שאנחנו מסכימים רק כאשר אנחנו רואים צורך, ואנחנו מבקשים את נגיד הבנק ושר האוצר שיחפשו דרך וצורה הולטת. והנה קיבלנו הודעה. במידה שאנחנו באמנים לקו שסוכם בוועדת המסנה, אני יולל את הוויכוח אם זה צריך להיות 5, 6 או 7 מיליון.

א. בהיר:

אני יודע את הרגישות של נגיד הבנק לדיון על סכומים. אבל כותר לחברי הוועדה בפני נגיד הבנק להעיר הערה. אין זאת מוכרת שאני אציע הצעה לווויכוח או החלטה.

ובכן, יודע היטב נגיד הבנק מה היה טעם החקלאות עוד לפני הטלחמה, וידוע היטב בפני איזה טעמים עומד משרד החקלאות ועמדו הארגונים של החקלאות על כל הקטורים שלה. הטעם של שעת חירום השפיע את השפעתו, והדברים הרגילים שהיו צריכים למצוא את פתרונם לא טעמו את פתרונם.

ובכן אינני לוקח בחשבון שום סכומים. אני רק יודע שהדברים שנעשו - ואני בטוח שבנק ישראל עשה כמיטב יכולתו - אולם הדברים שנעשו עכשיו לא יתנו אפשרות לפתוח את האשראי לדברים הכרחיים, לצרכי החי והאספקה לאנשים, באותם המקומות שכבר לטעלה מחודש ימים האשראי בהם היה סגור, והטסק ובעלי החי והאנשים טובלים מחוסר אפשרות להטציא את הדברים ההכרחיים לאספקתם.

י. ספיר:

רגישותו של נגיד הבנק לא היתה טכנוגית לדיון אלא להטלחות, ודווקא בישיבה האחרונה סיכמנו שאם הוא יבוא עם תלונה טוריית, זה לא יטבע מהחברים להביע את דעתם.

בקשר עם המספרים האלה, הייתי מעוניין לדעת האם המספרים האלה של הייצור בנויים על כסויות או על מחירים?

נגיד הבנק ד. הורוביץ:

על כסויות פיזיות.

י. ספיר:

אז צריך לקבל הסבר איך זה קרה שהייצור התעשייתי עלה רק ב-3.5%.

אנחנו צריכים להגין שהחלטה של בנק ישראל והאוצר היא להזרים כ-5 מיליון לירות עכשיו כתוספת. אמנם אנחנו קבענו בוועדה שאין אנחנו מתכוונים כרגע לפתור איזו בעיית אשראי שהיתה קיימת. נשאלת פה השאלה האם הסכומים האלה נקבעו על יסוד בדיקה סטאטיסטית לומר

ט.י.

היום לפחות שבסכום זה, בלי להתחשב בנוחיותו של פלוני אלמוני, אלא של סך הכל המס, אפשר לעבור את אותו מצב החירום שאנחנו ראינו אותו כעילה מספקת כדי לעורר את הדיון הזה; או האם אפשר לוטר נניח שבסכומים קצת יותר גדולים, עוד 2-3 מיליון לירות, ההקלה היתה נזקפת יותר.

דבר שני: כאשר היה מה שר האוצר, דובר על הסכומים שהשלטונות מזרימים בתור תשלום של חובות של אספקה למשק בימים אלה, לזה כטוב יש הספעה עצומה. ברצוני לשאול כמה מן הסכום הזה כבר נכנס, אנחנו הועמדנו בפני בעיה של המשק ועלינו לשקול באופן הגיוני מה לעשות. והנה אוטרים לנו: מזרימים כך וכך. כל מה שאנחנו אוטרים זה שצריך לטובב את הגלגל הזה תוך שלושה שבועות.

נגיד הבנק ד. הורוביץ: שר האוצר מסר לי שאת הסכום הזה של 20 מיליון לירות הוא מזרים תוך 10 ימים.

י. פוררר: שתי הערות. האחת - צדק חבר הכנסת ספיר שנחנף לראות את כל התמונה. נחנף להדגיש שעל-ידי שתי הפעולות, הזרמת סכומים בין כה וכה והזרמה טפציפית, יש באמת אפשרות להתגבר על השיתוק. אם לדבר במספרים עגולים, לדעתי ב-25 מיליון אפשר לגרום להפסקת השיתוק החלקי.

ס. קלטר: יש מה שני ענפים חשובים ויטורדיים, תעזיח וחקלאות. למה לא ניתן אשראי גם בשביל הבניה הפרטית והציבורית? אני יודע את עמדתו של נגיד הבנק לענין זה, אבל לפי המספרים הרשמיים, הרי נוסף ל-12,500 איש יש עוד 15,000 מחוטרי עבודה, וענף הבנין שכמעט לגמרי מסותק עכשיו גורם להגדלת מספר מחוטרי העבודה. האם לא רצוי שנתן גם לענף זה אשראי כדי שיוכל טוב לקלוט אלפי פועלים?

י. קרגמן: בתקופה קצרה זו התגלו קשיים באותם הטפעלים שמיצרים את מוצריהם לטווקי העולם. האם במתן האשראי יש פתרון לטפעלים שמטדלים להטשיך בייצור ושנתגלו בהם קשיי הובלה וכו'?

נגיד הבנק ד. הורוביץ: לגבי השאלה אם זה סכום מספיק, אני רוצה להיות גלוי-לב ולומר שאני חושב שאנחנו נתנו יותר מדי ולא היינו צריכים לעשות זאת. היתה כאן כניעה ללחץ ציבורי. הייצור בחקלאות עלה ביותר מ-20%, בתעשייה - ביותר מ-5%. נקודת התורפה לא היתה בצמצום הייצור, אלא באי-יציבות המשק.

אני מוכרח לראות את מכלול הבעיות. האוצר לקח 84 מיליון לירות, הפקדונות של הבנקים אצלי ירדו, וכל פרוטה נוספת שאני נותן, זה מגביר את אי-היציבות של המשק.

לשאלתו של חבר הכנסת ספיר - יש לי סימן טוב ביותר שהאוצר מזרים את הכסף למשק אולי במהירות ובקצב יותר גדולים מאשר הובטח על-ידי שר האוצר. היום הודיעו לי שבפסח שני ימים האוצר עבר אצלנו ב-9 מיליון לירות את הקרדיט שיש לו אצלי. והיות ואני איבני יכול להביא את הטדינה למצב של פסיטת רגל, הייתי מוכרח לשלח את הסכומים האלה, וכל זה מעל למה שהוסכם בינינו, מעבר ל-84 מיליון לירות.

לגבי היצוא - אצלנו יש שיטה. על כל הזכבה שטפעל מקבל, הוא מקבל על כל דולר 60 גרוס. זה נמשך גם היום. זה הולך באופן אוטומטי. זה טחנף לקרן היצוא.

טרוע אין אנחנו נותנים אשראי לבנין. אנחנו מוכרחים לתת לענפים שמשפיעים לטובה על המאזן המסחרי. ופה זה לא רק לא לטובה, אלא אפילו לרעה. ויש איזה פרינציפ, שבזמן מלחמה הדבר הראשון שצמצמים בו הוא ענף הבניה. אנחנו כיום לא צריכים לעודד את הבניה. אם נעשה זאת - ניקח את הכסף שמישהו אחר. מי שיש לו כסף ורוצה לבנות - טוב, אבל אנחנו לא נתן לזה.

ס"י.

אנחנו חוזרים לענין כול הבטחון.

היו"ר י. גורי:

י. קרנטן: נדמה לי שבענין של היסוד הוצאות הבטחון, לא צריך להיות רוחב לב ולא גישה יותר מדי צרה ועסקית. ועובדה היא שכאשר היתה פה הצעה בקשר לאינדקס, אז סבלי לדעת אם תתעורר פה שאלה של עסקים, היו חברים שהתנגדו לעמדתו של חבר הכנסת רובין. אין לחפש פה את הצדק האבסולוטי, זה סס סלחתי.

כדי לא לסבך את עצמנו בחיטובים, על-טובת לראות את הטס הזה כטס סלחתי, אני מציע לקבל את החוק כפי שהוא הוצע בהתחלה.

מר אריאלי: יכול להיות שמאד טעינו בטענה, אבל לא בטחובה. ההצעה התעוררה בוועדת הכספים, וכאן יש גם בעיה של דחיפות.

אין לנו דעה בענין סעיף 9. אנחנו יודעים שאם אנחנו סכניטים את הסעיף, לוועדת הכספים יש סמכות לחוק אותו. אם לא היינו סכניטים אותו, היו אחרים שחברי הוועדה טוענים שצריך דיון מחדש. העובדה שהכנסנו את הסעיף היא כדי לתת לוועדת הכספים אפשרות להחליט.

לעצם הענין - בדרך כלל באופן עקרוני היינו נגד הצעה כזו, כי ברור שטס הכנסה מבוטס על הכנסה נטו, וכל הוצאה שיש לעסק בזמן חישוב ההכנסה טורד כמות הכנסה ברוטו. אבל בגלל היטל הבטחון, הסתדרות העובדים החליטה שהנזק הזה של העלאת האינדקס כתוצאה מהיטל התחבורה לא ייכלל בחישוב תוספת היוקר. זה צעד טיובד בקשר עם היטלי הבטחון. אז חשבנו שאין זה פגם אם יהיה דבר מקביל כזה גם בנסיעות אחרות וגם בטלפונים. לכן זה לא נראה לנו כטובד את העקרון היסודי של חישוב הכנסה נטו.

כאן ביקש אחד החברים לדעת איך זה מטפיע על סוגים שונים. ובכן זהו סס עקיפין, והיטל עקיפין אינו כולל את כולם.

היו"ר י. גורי: חבר הכנסת פורדר ביקש לקחת עסקים שונים מסוגים שונים בגודל דנה, ולתת לנו דוגמה כמה כל עסק יסבול אם סעיף 9 בחוק ייטאר כמו שהוא. לזה הוא התכוון.

מר אריאלי: נסתדר להביא זאת לסדר.

ט. דיון: אני רואה ברויכוח הזה חזרה לסה שהיה בזמן הדיון על יהב סגן. יטבנו וקיבלנו החלטה פה אחד. לאחר סבוע-סבועיים חוזר טוב אותו הרויכוח, כל אחד רוצה להוריד קצת. ובכן הסכום לא יושג. ואנחנו פה מתווכחים על דברים שכל אחד עלול לסעות בהם, כי זו רק השערה, ועל השערה אי אפשר לבנות. אין סטטיסטיקה, אין מחקר מדעי.

אשר להצעה של האוצר - אין לנו דרך אחרת. ואנחנו מתווכחים על השערות ואיננו יכולים לדעת בדיוק טי ייפגע טזה יותר. אני חושב שאם מתוך 15 טיליון לירות אנחנו טטילים 5 טיליון על נסיעות באוטובוסים, ברכבת ובטוביות, הרי טזה חל על דלת העם, ואני חושב שטכום זה הוא יותר טכפי טטביע להם.

לגבי טכוניות פרטיות, הטכום איננו גדול כל כך. זה לא יפול בדרך כלל על האי הפרטי, אלא על טוסדות.

אחוז דבר לגבי טלפונים. בדרך כלל יש טלפונים לטוסדות. לאנשים פרטיים - טעט טאד. ואם לאנשים יש גם טכוניות פרטיות וגם טלפון, בדרך כלל גם טרוויחים יותר.

אני מציע לא להרחיב על זה את הדיון. אנחנו בעת בטצב שהעם טוכן לתת יותר טאשר אנו טטילים עליו.

ז. צור:

בדרך כלל נכון היה לטעון את היטלי הבטחון הנוטפים על-ידי סט יטיר. אם אנחנו לא בחרנו בוועדה בדרך זו, הרי זה היה טעם טכני, אבל לא מבחינת התוכן. אילו זה היה סט יטיר, אז הוא לא היה מתחלק באופן שווה, אלא בהתאם להכנסה. ואם אנחנו החלפנו אותו בהיטלים על שירותים, אז זה צריך להיות פחות או יותר שתאים להכנסה.

עכשיו אני רוצה לטאול: מדוע על נסיעות חוץ לא יחול ההיטל הזה.

לכן אני מציע לחזור לנוסחה הכללית.

י. ספיר:

יש בעיה של פרופורציה, ואני אוסר ואנחנו פוגעים באנשים שלא מגיע להם. אני מדבר על שכבות הביניים, והן טובות אלפי אנשים. זה כולל את כל הפקצועות החופשיים ובעלי עסקים בינוניים. אני אוסר שהיטל על גנאים אלה הוא היטל קטלני.

לגבי טכוניות, מי שמחזיק טכוניות לצורך עסקו, הוא משלם 120-150 לירות לחודש.

אשר לבעלי טלפונים אין מה לדבר, כי העניין הזה פוגע באנשים סטויים פגיעה שאינה ניתנת להסברה. מה אני רוצה טאית שעסקו הוא טלפון? בעניין זה העקרון הוא פטול. יש פה אי-צדק בולט מאד.

ז. סוזניב:

אם באמת חבר הכנסת דיין צודק, שיש פה שכבה שפוגעים בה, אז נוטלת עלינו חובה לא להטיל סט כאשר אנו יודעים מראש שאנחנו פוגעים בטישהו בצורה בלתי צודקת.

אני חולק על דעתו של חבר הכנסת ספיר. אם זה בלתי צודק, זה בלתי צודק גם לגבי טכוניות וגם לגבי טלפונים. אם זה צודק לגבי טכוניות, אז גם בטלפונים וכו'.

אני הייתי מקבל חלק מהצעתו של חבר הכנסת בהיר. הוא הציע להטיל על עוד איזה טותרות. אני מציע לעשות טני דברים: לקבל את ההצעה הראשונה של חבר הכנסת ספיר, לשחרר את הפעלים הנוטעים לעבודה מתשלום ההיטל הזה, ונתן להם כרטיס חודשי טבלי כל תוטפת. זה יגרום להפסד בהכנסה. אבל אין לעשות מה שמציעים פה, להטיל סט יטיר בלתי צודק. אם יהיה הפסד, נשב כולנו יחד ונטיל היטלים על עוד איזה טותרות, ונכסה את הגרעון.

שר האוצר ל. אשכול:

אני קצת מתרעם על האוצר שלא הכין מה צריך היה להכין. יש טקרים שלגביהם איננו יכולים לדעת איך זה ישפיע, אז אנחנו עושים השערה. אטרנו שהטודד יהיה יתב הפגן. איננו יכולים לעשות זאת בדייקנות טוחלטת, אבל זה יהיה טטוער. אני שואל את ד"ר ברוט אם זה ניתן.

ד"ר ברוט:

זה ניתן.

היו"ר י. גורי:

יש לי מספר הערות. אני הייתי מציע ששר האוצר, כאשר ירצה בכנסת יגיד שאת טעיף 9 הוא טוטיר לשיקול דעתה של ועדת הכספים.

עכשיו תרשו לי מספר הערות. קודם כל אם מתנגדים לטעיף טטויים בחוק, אין עדיין צורך להציע להחזיר את החוק לטטילה.

(ב) בול בטחון זה דבר נפרד, אין לו קשר עם פקודת סט הכנסה. כאשר דנים בטט עקיפין בדרך כלל, אני גם כן בעד זה שיעשו חטבון. אבל גם אחרי זה לא תוע בדיוק טטי זה פוגע יותר וטטי זה פוגע פחות. פועל שטקום עבודתו בקרבת טקום טגוריו, ייפגע פחות או לא ייפגע כלל. פועל שגד בריחוק טטקום עבודתו, ייפגע יותר. זהו טט עקיפין, ואין אפשרות להגייח שהוא לא יפגע בטישהו.

עכשיו צריך לקחת בחשבון שחלק גדול מהטענות הזאת נופל על טוסדות ציבור. אי אפשר לומר שהכל נופל על הפרט.

והערה אחרונה: יש חשיבות גדולה לכך שאנחנו נביא את החוק לכנסת ללא הסתייגויות. אנחנו נאמר שיהיה בירור בוועדת הכספים. עלינו לעשות הכל כדי להיטבע סוויכוח.

י. ספיר: אינני יודע מדוע אי אפשר לבוא לידי הבנה. העניין נוגע למספר מסויים של אנשים בעלי טלפונים ומכוניות שייפגעו באופן אכזרי. אם יחסר כסף, אני מסכים שנמצא איזה היטל אחר, אבל אל נעשה דבר בלתי צודק.

היו"ר י. גורי: מה עם בול הבטחון על סכתנים וטלגרמות?

מר אריאלי: זה יופיע על-ידי צו של שר הדואר.

שר הדואר ל. אשכול: שר הדואר יודיע שמכתב יעלה עכשיו 10 גרוש במקום 8. לזה לא צריך חוק בכנסת. סתוך ה-10 גרוש האלה, ידוע ש-2 גרוש הולכים לעניני בטחון. אבל רצינו שיהיה בול בטחון, אז יוציאו סריה של בולים. כעת לא חשוב אם על המכתב יהיו שני בולים של 5 גרוש כל אחד. העיקר שהסך הכל יהיה 10 גרוש.

מר אריאלי: היתה קצת ביקורת על שיעורי התחבורה. ישבנו עם משרד התחבורה והקואופרטיבים. יש עוד בעיה של בעלי הטוניות, שאתם עוד יושבים. אנחנו הכנסנו קטיגוריה נוספת של 15 פרוטות לנסיעות שמחירן בין 205 ל-300 פרוטה. והגרעון שנוצר טכן יכוסה על-ידי ההיטל על מכוניות. בסך הכל זה כמעט 5 מיליון לירות לשנה.

היו"ר י. גורי: ובכן אם אין יותר הערות, אני מציע ששר הדואר יודיע בכנסת שהדיון נעשה בוועדת

הכספים.

הישיבה נסתיימה בשעה 14.00.